

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Івано-Франківський коледж**

**EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM
ECTS – ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ**

5.02020701 (022) «Дизайн» (ОКР «Молодший спеціаліст»)

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА КОЛЕДЖУ

1.1. Адреса: вул. Бандери, 1, м. Івано-Франківськ, 76018

Контактні телефони:

тел. (0342) 57-00-08

e-mail: college_if@ukr.net

Веб-сторінка: www.ifk.pu.if.ua

Адреси відділень:

Педагогічне і дошкільне відділення

вул. Бандери, 1, м. Івано-Франківськ, 76018

тел. (0342) 57-00-08

Юридичне відділення

вул. Шевченка, 44а, м. Івано-Франківськ, 76025

тел. (03422) 59-61-75, (0342) 59-60-87

Верховинське відділення

вул. Князя Мстислава, 2 «б», смт. Верховина,

Івано-Франківська область, 78700

тел. (0232) 2-17-78

Інформація про склад дирекції:

Директор коледжу: Москаленко Юрій Михайлович-

кандидат філософських наук, професор тел.: (0342) 57-00-08

e-mail: dir_if_kol@pu.if.ua; 60moskalenko@ukr.net

Заступник директора коледжу з навчально-методичної роботи:

Никорак Ярослав Ярославович

тел.: (0342) 73-52-53

e-mail: nykorak@pu.if.ua; jaroslav.nykorak@gmail.com

Заступник директора коледжу з навчально-виробничної роботи:

Чупровська Марта Ярославівна

тел.: (0342) 73-52-53

e-mail: marta.chuprovska@pu.if.ua,

chuprovska.marta@gmail.com

Заступник директора коледжу з навчально-виховної роботи:

Нестеренко Світлана Василівна

тел.: (0342) 57-00-08

e-mail: snesterenko_@ukr.net

Завідувач педагогічного відділення: Полякова Тетяна Вікторівна
тел.: (0342) 57-00-08
e-mail: tetiana.poliakova@pu.if.ua

Завідувач відділення дошкільної освіти: Сидорук Оксана Миколаївна
тел.: (0342) 57-00-08
e-mail: oksana.sydoruk@pu.if.ua; zubivoks@gmail.com

Завідувач юридичного відділення: Наконечна Іванна Миколаївна
тел.: (0342) 59-61-75
e-mail: ur_kol@pu.if.ua; iva37@ukr.net

Завідувач навчально-методичного кабінету: Дзвінчук Г.М.
тел.: (0342) 59-61-75
e-mail: turver_kol@ukr.net

1.2. ВИКЛАДАЦЬКИЙ СКЛАД КОЛЕДЖУ:

Циклова комісія загальноосвітньої підготовки

Івасів Ярослава Іванівна – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Українська мова», «Українська література», **голова циклової комісії**

Андріїв Ігор Михайлович – спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Історія України (базова)», «Історія України (вища)»

Бадицька Ольга Мар'янівна – спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист, викладач дисципліни «Зарубіжна література»

Бурдуланюк Галина Василівна – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Історія України (вища)», «Всесвітня історія»

Василів Микола Миколайович – спеціаліст, викладач дисципліни «Інформатика», «Практичний курс інформатики з елементами програмування», «Розробка WEB-застосувань», «Основи програмування», «Основи інтернет-технологій»

Гаріджук Олександра Михайлівна — спеціаліст I категорії, викладач дисципліни «Математика», «Безпека життєдіяльності»

Гавучак Галина Михайлівна – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Українська література», «Українська мова», «Діловодство в підприємствах готельного типу»

Глушко Василь Іванович – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Фізика», «Астрономія»

Горецька Ольга Петрівна – спеціаліст, викладач дисциплін «Українська література», «Українська мова»

Гоцанюк Тетяна Василівна – спеціаліст, викладач дисципліни «Фізика»

Зіняк Тетяна Романівна – спеціаліст, викладач дисципліни «Географія»

Ковбас Людмила Петрівна— спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Математика»

Косяк Степан Дмитрович— спеціаліст, викладач дисципліни «Захист Вітчизни»

Кравченко Ірина Михайлівна – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Іноземна мова (англ.)», «Країнознавство»

Кречуняк Марія Григорівна— спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Математика», «Інформатика», «Інформатика і комп'ютерна техніка», «Інформаційні системи та технології в туризмі», «Інформаційні системи та технології в готельному господарстві», «Вища математика»

Кудряк Іван Богданович— спеціаліст I категорії, викладач дисципліни «Фізична культура»

Куравська Наталія Юріївна— спеціаліст, викладач дисциплін «Практикум усного і писемного мовлення (іноземна мова) (англ.)», «Українська література»

Кліщ Любомир Іванович— спеціаліст, викладач дисципліни «Українська література»

Лучко Олександр Богданович— спеціаліст II категорії, майстер спорту, викладач дисципліни «Фізичне виховання»

Николайчук Сергій Миколайович— спеціаліст, викладач дисциплін «Фізична культура», «Фізичне виховання»

Палійчук Тетяна Іванівна— спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Біологія», «Хімія», «ОМЗ і валеологія», «Гігієна і санітарія в підприємствах готельного типу»

Павлюк Василина Святославівна— спеціаліст, викладач дисциплін «Біологія»

Похила Дмитро Дмитрович — спеціаліст I категорії, викладач дисципліни «Захист Вітчизни (медико-санітарна підготовка)»

Приймак Лілія Богданівна — спеціаліст вищої категорії, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов і країнознавства, викладач дисципліни «Іноземна мова (нім.)»

Сидорів Сергій Мирославович— спеціаліст I категорії, викладач дисципліни «Іноземна мова (англ.)»

Скиданчук Олена Михайлівна— спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Українська мова», «Українська література»

Скоморовська Наталія Богданівна – спеціаліст I категорії, викладач дисципліни «Українська література»

Слижук Іван Володимирович— спеціаліст, майстер спорту, викладач дисципліни «Фізична культура», «Фізичне виховання»

Серман Тарас Васильович— спеціаліст II категорії, викладач дисципліни «Фізична культура», «Фізичне виховання»

Суковата Діна Ігорівна – спеціаліст, викладач дисциплін «Іноземна мова (англ.)», «Іноземна мова за професійним спрямуванням (англ.)»

Терновська Ірина Ігорівна— спеціаліст, викладач дисципліни «Зарубіжна література»

Тринога Любов Орестівна— спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Математика»

Хрусова Галина Тимофіївна— спеціаліст вищої категорії, викладач-методист викладач дисципліни «Захист Вітчизни (медико-санітарна підготовка)»

Шиян Зоряна Миколаївна— спеціаліст, викладач дисциплін «Іноземна мова (нім.)», «Практикум усного і писемного мовлення (іноземна мова) (нім.)», «Методика навчання іноземної мови (нім.)»

2. Циклова комісія гуманітарної та соціально-економічної підготовки

Гой Наталія Василівна — спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук, викладач дисциплін «Основи економічної теорії», «Економічна теорія», «Вступ до спеціальності», **голова циклової комісії**

Будз Галина Іванівна – спеціаліст вищої категорії, кандидат філософських наук, викладач дисциплін «Людина і світ», «Соціологія»

Гнатюк Ярослав Степанович— спеціаліст вищої категорії, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, викладач дисциплін «Логіка юриста», «Основи філософських знань», «Філософія»

Копцюх Наталія Ігорівна— спеціаліст, викладач дисциплін «Економіка підприємств і бухгалтерський облік», «Економіка та організація діяльності», «Менеджмент та економіка соціокультурної сфери», «Основи економічної теорії»

Карабінович Василь Васильович— спеціаліст, викладач дисципліни «Основи правознавства»

Кучера Ірина Василівна – спеціаліст вищої категорії, кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, викладач дисциплін «Соціологія»

Максимець Богдан Володимирович— спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат політичних наук, викладач дисциплін «Історія України (базова)», «Історія України (вища)», «Всесвітня історія», «Політологія»

Москаленко Юрій Михайлович – спеціаліст вищої категорії, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, викладач дисциплін «Основи філософських знань (філософія та релігієзнавство)»

Мельник Олена Йосипівна— спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Фізичне виховання», «Фізична культура», «Теорія і методика фізичного виховання», «Методика фізичного виховання»

Надурак Наталія Миколаївна— спеціаліст вищої категорії, кандидат історичних наук, викладач дисциплін «Історія України (базова)», «Історія України (вища)», «Всесвітня історія»

Нестеренко Світлана Василівна – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Культурологія»

Петришин Марта Йосипівна – спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист, кандидат філологічних наук, доцент кафедри загального та германського мовознавства, викладач дисципліни «Латинська мова»

Пятківський Роман Олександрович – спеціаліст вищої категорії, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

Рилюк Руслана Миколаївна – спеціаліст, викладач дисциплін «Іноземна мова за професійним спрямуванням (нім.)», «Практикум усного і писемного мовлення (іноземна мова) (нім.)»

Турчин Оксана Володимирівна – спеціаліст, викладач дисциплін «Іноземна мова за професійним спрямуванням (англ.)», «Практичний курс англійської мови»

3. Циклова комісія математичної та природничо-наукової підготовки

Горблянська Ірина Юріївна – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисципліни «Біологія», **голова циклової комісії**

Бедрій Тарас Романович – спеціаліст, викладач дисциплін «Інформаційно-комунікаційні технології, технічні засоби навчання», «Основи інформатики і обчислювальної техніки», «Основи метрології і стандартизації», «Комп'ютерна графіка проектування дизайну середовища»

Воробель Анісія Володимирівна – спеціаліст вищої категорії, кандидат медичних наук, доцент кафедри анатомії і фізіології людини та тварин, викладач дисципліни «Основи медичних знань»

Гамбург Марія Василівна – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Основи екології», «Хімія», «Екологія»

Грушевський Роман Євгенійович – спеціаліст I категорії, кандидат економічних наук, викладач дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології, технічні засоби навчання», «Комп'ютерні технології в юридичній діяльності»

Дудка Ольга Михайлівна – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики, викладач дисципліни «Англійські терміни в інформатиці», «програмне забезпечення ЕОМ»

Познанський Роман Васильович – спеціаліст вищої категорії, кандидат філологічних наук, викладач дисциплін «Практичний курс англійської мови», «Практикум усного і писемного мовлення (іноземна мова) (англ.)», «Країнознавство»

Поплавський Омелян Павлович – спеціаліст вищої категорії, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри безпеки життєдіяльності, викладач дисциплін «Основи охорони праці», «Безпека життєдіяльності»

Рудейчук-Кобзева Мар'яна Ярославівна – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Анатомія, фізіологія і гігієна дітей шкільного віку»,

«Анатомія», «Основи валеології», «Захист Вітчизни (медико-санітарна підготовка)»

Бойчук Володимира Михайлівна— спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат хімічних наук, доцент кафедри теоретичної та експериментальної фізики, викладач дисципліни «Фізика»

Гарпуль Оксана Зіновіївна— спеціаліст вищої категорії, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри інформаційних технологій, викладач дисципліни «Фізика»

Довгий Олег Ярославович— спеціаліст вищої категорії, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри педагогіки початкової освіти, викладач дисципліни «Астрономія»

Петрашук Оксана Петрівна— спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист, викладач дисципліни «Хімія»

Полякова Тетяна Вікторівна— спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Українська мова», «Сучасна українська мова з практикумом», «Основи культури і техніки мовлення»

Сав'юк Галина Павлівна— спеціаліст вищої категорії, кандидат технічних наук, доцент кафедри безпеки життєдіяльності, викладач дисциплін «Безпека життєдіяльності», «Основи початкового курсу природознавства», «Охорона праці»

4. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Дизайн»)

Стребкова Ірина Веніамінівна— спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, викладач дисциплін «Основи композиції», «Композиційна організація форм», «Синтез творів мистецтва в дизайні», «Спеціалізований живопис», **голова циклової комісії**

Бейлах Оксана Дмитрівна— спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну і теорії мистецтва, викладач дисциплін «Основи теорії дизайну», «Історія декоративно-прикладного мистецтва»

Гладкий Богдан Степанович — спеціаліст, викладач дисциплін «Основи пластичної анатомії», «Робота в матеріалі»

Мельник Уляна Володимирівна — спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, викладач дисциплін «Шрифти», «Ергономіка», «Основи проектної графіки»

Макогін Ганна Василівна — спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну і теорії мистецтва, викладач дисципліни «Спеціалізований рисунок»

Плотнікова Вікторія Володимирівна— спеціаліст, викладач дисциплін «Комп'ютерне проектування», «Прикладна перспектива»

Салабай Василь Борисович— спеціаліст, викладач дисциплін «Матеріалознавство», «Художнє проектування», «Спеціалізований рисунок»

Сорока Оксана Василівна— спеціаліст, викладач дисциплін «Живопис», «Кольорознавство», «Декор і орнамент», «Рисунок»

Французенко Тетяна Іллівна – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Макетування та робота в матеріалі», «Технологія процесу», «основи формоутворення та конструювання», «Основи креслення і нарисної геометрії», «Методика дизайну»

Хомин Василь Михайлович – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Основи проектування інтер'єру», «Рисунок», «Проектування в дизайні», «Основи іконографії»

Чмелик Ірина Василівна – спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну і теорії мистецтва, викладач дисциплін «Історія мистецтва», «Живопис», «Історія української культури»

Шпільчак Володимир Антонович – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дизайну і теорії мистецтва, викладач дисциплін «Вступ до спеціальності», «Ландшафтний дизайн», «Основи архітектури»

5. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Початкова освіта»)

Максимчук Ганна Миколаївна – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, викладач дисциплін «Основи психології», «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Педагогічна психологія», «Дитяча психологія», «Основи педагогіки та психології», **голова циклової комісії.**

Височанська Богдана Богданівна – спеціаліст першої категорії, викладач дисципліни «Загальні основи педагогіки»

Гнатюк Михайло Васильович – спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри фахових методик та технологій початкової освіти, викладач дисципліни «Образотворче мистецтво з методикою викладання», «Малі архітектурні форми», «Культурологія»

Гонтар Антоніна Федорівна – спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист, викладач дисциплін «Методика навчання математики»

Грицан Анатолій Васильович – спеціаліст вищої категорії, кандидат історичних наук, професор, заслужений працівник культури України, заслужений діяч мистецтв України, член Національної спілки театральних діячів України, член Національної спілки краєзнавців України, викладач дисципліни «Основи сценічного та екранного мистецтва з методикою навчання»

Довбенко Світлана Юріївна – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки початкової освіти, викладач дисциплін «Теорія та методика виховної роботи»

Обух Людмила Василівна – спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, викладач дисциплін «Музичне виховання з методикою навчання», «Основи теорії музики і сольфеджіо»

Ликтей Людмила Миколаївна – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Методика навчання української мови», «Українська література»

Павелко Роксолана Олегівна – спеціаліст, викладач дисциплін «Основи ритміки і хореографії з методикою», «Хореографія (теорія і методика сучасного танцю)», «Хореографія (теорія і методика класичного танцю)», «Народно-сценічний танець», «Ритміка», «Мистецтво балетмейстера», «Історико-побутовий танець»

Плетеницька Лідія Степанівна – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фахових методик та технологій початкової освіти, викладач дисципліни «Основи початкового курсу математики»

Процишин Наталія Андріївна – спеціаліст, викладач дисциплін «Практичний курс англійської мови», «Методика навчання іноземної мови (англ.)», «Дитяча англійська література», «Передовий досвід та авторські методики навчання англійської мови», «Англійська література»

Прокопів Любов Миколаївна – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки імені Б.Ступарика, викладач дисципліни «Дидактика»

Стамбульська Тетяна Ігорівна – спеціаліст, викладач дисциплін «Каліграфія (графіка письма)», «Культура мовлення і практикум з виразного читання», «Етика ділового спілкування», «Сучасні інформаційні технології в початковій школі», «Методика навчання інформатики»

Сороколіта Ольга Володимирівна – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Методика навчання предмета «Я у світі»», «Методика навчання предмета «Основи здоров'я», «Методика навчання природознавства», «Народознавство»

Цюняк Оксана Петрівна – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, викладач дисципліни «Методика трудового навчання з практикумом»

Червінська Інна Богданівна – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки початкової освіти, викладач дисциплін «Загальні основи педагогіки», «Дидактика»

Чупровська Марта Ярославівна – спеціаліст вищої категорії, керівник практики

Якимів Світлана Миколаївна – спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист, викладач дисципліни «Основи педагогічної майстерності»

6. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Дошкільна освіта»)

Селепій Оксана Дмитрівна – спеціаліст вищої категорії, старший вихователь, викладач дисциплін «Методика формування елементарних математичних уявлень», «Основи природознавства і методика ознайомлення дітей з природою», «Педагогічні технології в ДНЗ», **голова циклової комісії**

Багрій Марія Антонівна –спеціаліст вищої категорії, кандидат філологічних наук, викладач дисципліни «Українська література», «Література для дітей дошкільного віку»

Березовська Людмила Іванівна–спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, викладач дисципліни «Педагогіка»

Бай Ігор Богданович –спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фахових методик і технологій початкової освіти, викладач дисциплін «Малювання і ліплення», «Методика організації образотворчої діяльності дітей»

Балкова Ольга Василівна –спеціаліст вищої категорії, старший вихователь, викладач дисципліни «Методика розвитку мовлення і навчання елементів грамоти»

Богославець Наталія Володимирівна–спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Основи дефектології», «Логопедична ритміка»

Гурей Ольга Іванівна–спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Народознавство в ДНЗ», «Онтогенез мовленнєвої діяльності»

Дутка Іванна Ільківна –спеціаліст, викладач дисципліни «Педагогіка»

Дяченко Наталія Богданівна –спеціаліст II категорії, викладач дисципліни «Художня праця»

Матвеева Наталія Олексіївна –спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки початкової освіти, викладач дисциплін «Педагогіка», «Вступ до спеціальності»

Павлюк Тетяна Степанівна –спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Основи педагогічної майстерності»

Салига Ірина Миколаївна –спеціаліст вищої категорії, старший вчитель, викладач дисциплін «Логопедія», «Теорія і практика логопедії»

Соболевський Володимир Романович –спеціаліст, викладач дисциплін «Методика музичного виховання», «Співи і музична література»

Сидорук Оксана Миколаївна –спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Українська мова за професійним спрямуванням», «Сучасна українська мова»

Скавінська Людмила Миколаївна –спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Логопедичні технології», «Основи колекційної педагогіки», «Основи колекційної педагогіки (дефектологія)»

Трохимчук Марія Олегівна –спеціаліст II категорії, викладач дисципліни «Логопедичні практикуми»

Фрезюк Олена Олександрівна –спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Раннє навчання англійської мови», «Методика навчання англійської мови в дошкільних закладах»

7. Циклова комісія фундаментальної, спеціальної, професійної та практичної підготовки (спеціальність «Правознавство», юридичне відділення)

Савчин Наталія В'ячеславівна– спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Цивільне процесуальне право України», «Цивільне право України», «Правові та організаційні основи підприємницької діяльності», «Діловодство», «Основи римського приватного права», **голова циклової комісії**.

Квасниця Степан Мирославович– спеціаліст першої категорії, викладач дисциплін «Юридична деонтологія», «Місьцеве самоврядування в Україні», «Митне право України», «Історія держави і права зарубіжних країн»

Наконечна Іванна Миколаївна– спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Кримінальне право України»

Харченко Іван Григорович– спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Кримінально-процесуальне право України»

Наталія Онуфрівна– спеціаліст вищої категорії, кандидат юридичних наук, доцент, викладач дисципліни «Аграрне право України».

Банасевич Ірина Іванівна– спеціаліст вищої категорії, кандидат юридичних наук, доцент, викладач дисципліни «Цивільне право України».

Блаженко Тетяна Вікторівна– спеціаліст, викладач дисципліни «Історія вчень про державу і право», «Нотаріат в Україні», «Право соціального забезпечення»

Зеліско Алла Володимирівна– спеціаліст вищої категорії, кандидат юридичних наук, доцент, викладач дисциплін «Цивільне право України», «РАЦС»

Вівчаренко Олег Антонович– спеціаліст вищої категорії, кандидат юридичних наук, доцент, заслужений юрист України, викладач дисципліни «Трудове право України».

Малиновська Ірина Володимирівна– спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Теорія держави і права», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Історія держави і права України», «Адміністративне право України»

Федорончук Андрій Володимирович– спеціаліст вищої категорії, кандидат юридичних наук, викладач дисциплін «Організація судових та правоохоронних органів», «Конституційне право України», «Ораторське мистецтво», «Право інтелектуальної власності», «Правова статистика», «Архівознавство»

Данилюк Леся Романівна– спеціаліст, викладач дисциплін «Судочинство в господарських судах», «Екологічне право України»

8. Циклова комісія гуманітарних та соціально-економічних дисциплін (Верховинське відділення)

Яцків Галина Юріївна– спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Іноземна мова (англ.)», «Іноземна мова готельного бізнесу (англ.)», «Іноземна мова (за проф. спрямуванням) (англ.)», «Іноземна мова

туристичної індустрії (англ.)», «Іноземна мова (англ.) готельного та туристичного бізнесу», **голова циклової комісії.**

Белих Олена Юріївна – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Друга іноземна мова (за проф. спрямуванням) (нім.)», «II Іноземна мова готельного бізнесу (нім.)», «II Іноземна мова туристичної індустрії (нім.)»

Плитчук Микола Михайлович – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Фізична культура», «Фізичне виховання», «Захист Вітчизни»

Черкалюк Надія Петрівна – спеціаліст II категорії, викладач дисципліни «Польська мова»,.

Данильчик Петро Васильович – спеціаліст другої категорії, викладач дисциплін «Основи філософських знань», «Етика і естетика», «Соціологія»

Боднарук Оксана Дмитрівна – спеціаліст першої категорії, викладач дисципліни «Основи психології»,

Аксюк Наталія Володимирівна – спеціаліст, викладач дисциплін «Трудове право», «Правове регулювання в туристській діяльності», «Світова література», «Правознавство (Основи правознавства)»

Потяк Юлія Іванівна – спеціаліст, викладач дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням»

Мартишук Віталій Федорович – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Основи охорони праці», «Екологія», «Безпеки життєдіяльності», «Основи охорони праці»,

Дзвінчук Юрій Юрійович – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Географія», «Географія туризму», «Рекреаційна географія»

9. Циклова комісія профілюючих дисциплін (Верховинське відділення)

Кречуняк Василь Васильович – спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Професійний етикет», «Країнознавство», «Історія України», «Всесвітня історія», «Людина і світ», «Художня культура (Історія української культури)», **голова циклової комісії**

Блищук Дмитро Васильович – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Технологія і організація туристичного обслуговування», «Туристичне країнознавство», «Економіка підприємств», «Бухгалтерський облік», «Економіка (Економічна теорія)», «Ціноутворення в туризмі», «Туристичні ресурси України»

Микитин Лілія Миколаївна. – спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Організація та технологія обслуговування в готелях», «Організація та технологія обслуговування в закладах ресторанного господарства», «Організація харчування туристів», «Організація ресторанного обслуговування»

Вольвин Елла Михайлівна – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Основи менеджменту», «Організація готельного

обслуговування», «Основи маркетингу», «Рекламна діяльність у туризмі», «Стандартизація готелів»

Максим'юк Наталія Миколаївна – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Технологія (Історія розвитку світового туризму та готельного господарства)», «Туристичні комплекси», «Будівлі та обладнання готелів», «Туристичні комплекси», «Організація дозвілля в готельному господарстві», «Світове готельно-ресторанне господарство», «Організація анімаційних послуг в туризмі»

Герман Мирослава Іванівна – спеціаліст, викладач дисципліни «Естетичне оформлення готелів»

Кобилук Василь Олексійович – спеціаліст II категорії, викладач дисциплін «Основи музеєзнавства», «Організація екскурсійного обслуговування», «Туристичне краєзнавство»

10. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Прикладна математика»)

Гой Тарас Петрович – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри диференціальних рівнянь і прикладної математики, викладач дисциплін «Алгебра», «Геометрія», «Математична логіка та теорія алгоритмів», «Диференціальні рівняння», «Основи наукових досліджень», **голова циклової комісії**

Василишин Павло Богданович – спеціаліст вищої категорії, кандидат математичних наук, доцент кафедри диференціальних рівнянь і прикладної математики, викладач дисциплін «Чисельні методи», «Операційні системи та системи програмування»

Власій Олеся Орестівна – спеціаліст вищої категорії, кандидат технічних наук, доцент кафедри інформатики, викладач дисциплін «Основи інформатики та комп'ютерної техніки», «Інженерна та комп'ютерна графіка»

Гейко Орест Ярославович — спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Інформатика», «Алгоритмічні мови та програмування», «Архітектура ЕОМ»

Драган Оксана Борисівна – спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Лінійна алгебра та аналітична геометрія», «Математичний аналіз», «Математика»

Іляш Юрій Юрійович – спеціаліст вищої категорії, кандидат технічних наук, доцент кафедри інформатики, викладач дисциплін «Комп'ютерна схемотехніка», «Спеціалізація з програмування», «Основи алгоритмізації та дискретної математики»

Казмерчук Анатолій Іванович – спеціаліст вищої категорії, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри диференціальних рівнянь і прикладної математики, викладач дисципліни «Рівняння математичної фізики»

Лабачук Оксана Василівна – спеціаліст, викладач дисциплін «Алгебра», «Геометрія», «Математика»

Махней Олександр Володимирович – спеціаліст вищої категорії, кандидат математичних наук, доцент кафедри диференціальних рівнянь і

прикладної математики, викладач дисциплін «Математичне моделювання», «Математичне забезпечення автоматизації прикладних досліджень», «Основи криптології»

Никорак Ярослав Ярославович – спеціаліст I категорії, викладач дисциплін «Програмне забезпечення обчислюваних систем», «Програмне забезпечення ЕОМ», «Основи Інтернет»

Савка Іван Ярославович – спеціаліст, кандидат фізико-математичних наук, викладач дисциплін «Вступ до спеціальності», «Дискретна математика», «Теорія функції комплексної змінної»

Усі педагогічні працівники, які викладають загальноосвітні предмети 100 % мають повну вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра.

Станом на 1 вересня 2016 року у коледжі працює 154 педагогічних працівників, з них:

- основні працівники – 58;
- сумісники – 96.

Кількість викладачів, які мають:

- вчене звання професора - 1;
- вчене звання доцента – 35;
- науковий ступінь кандидата наук – 51;
- почесне звання України «Заслужений юрист України» – 1;
- спортивне звання «Майстер спорту» – 2;
- педагогічне звання «Викладач-методист» – 16.

**2. ПЕРЕЛІК НАПРЯМІВ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ОБСЯГУ ТА ТЕРМІНУ НАВЧАННЯ**

Спеціальність	Ліцензійний обсяг	Термін навчання
5.01010101 (012) «Дошкільна освіта»;	90	4р.
5.01010201 (013) «Початкова освіта»;	120	4р.
5.02020701 (022) «Дизайн»;	50	4р.
5.04030101 (113) «Прикладна математика»;	50	4р.
5.03040101 (081) «Правознавство» («Право»);	40	4р.
5.14010101 (241) «Готельне обслуговування» («Готельно-ресторанна справа»);	20	3р.5м.
5.14010301 (242) «Туристичне обслуговування» («Туризм»).	25	2р.5м.

3. УМОВИ НАВЧАННЯ (КОРОТКА ІНФОРМАЦІЯ ПРО МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНУ БАЗУ КОЛЕДЖУ)

Коледж створений у формі відокремленого структурного підрозділу університету без права юридичної особи. Матеріальна база, соціальна, інформаційна структура університету повною мірою використовується для потреб коледжу, навчальні площі та матеріально-технічне оснащення в цілому забезпечують проведення теоретичної, методичної та практичної підготовки студентів.

За функціональним призначенням в університеті використовується 60933,66 м² навчальних приміщень, в тому числі 54777,21 м² – аудиторії, лабораторії, кабінети тощо, 3071,05 м² – комп'ютерні лабораторії, 3085,4 м² – спортивні зали. Наукова бібліотека разом зі спеціалізованими читальними залами займає 3954,7 м².

У виділених для коледжу приміщеннях загальною площею 4440 м² знаходяться лекційні аудиторії, навчально-методичні кабінети, 2 комп'ютерні класи, читальний зал, бібліотека, їдальня, актовий зал. Забезпечено підключення до мережі Інтернет через Центр інформаційних технологій завдяки оптоволоконній системі передачі даних. Виходячи з обсягу ліцензійного прийому за денною та заочною формами навчання, в цілому, кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів коледжу становить 11,3.

Всі навчальні приміщення коледжу відповідають санітарно-технічним нормам та правилам протипожежної безпеки.

Коледж забезпечено навчальними кабінетами, обладнаними відповідно до вимог. З метою забезпечення належного рівня виконання навчального плану циклу загальноосвітніх дисциплін функціонують:

- навчально-методичний кабінет української мови та літератури;
- навчально-методичний кабінет суспільних дисциплін;
- навчально-методичний кабінет математики;
- навчально-методичний кабінет теорії дизайну та історії мистецтва;
- навчально-методичний кабінет анатомії;
- лабораторія інформаційних технологій;
- навчально-методичний кабінет біології;
- навчально-методичний кабінет педагогічної майстерності;
- навчально-методичний кабінет іноземної мови;
- навчально-методичний кабінет географії;
- навчально-методичний кабінет педагогіки і психології;
- навчально-методичний кабінет трудового навчання і образотворчого мистецтва;
- навчально-методичний кабінет математичного моделювання.

З метою якісного проведення навчальних занять із дисциплін циклу загальноосвітньої підготовки задіяно 8 комп'ютерних лабораторій на 185 робочих місць Центру інформаційних технологій університету.

Комп'ютери розміщені в аудиторіях відповідно до чинних санітарних норм. У всіх комп'ютерних класах є доступ до мережі Internet. Комп'ютери об'єднані в локальну мережу. Окрім цього, студенти мають можливість використовувати ресурси безпроводної Wi-Fi мережі університету, підключеної до Internet.

Під час навчального процесу використовуються мультимедійні комплекси.

4. ОСНОВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ, СПОСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

У процесі викладання курсів навчальних дисциплін викладацький склад використовує різні методи та форми викладання та навчання (лекції: вступні, тематичні, підсумкові, оглядові лекції, лекції-диспути) практичні, семінарські заняття (у формі діалогу, тренінгів, ділової гри, конференцій, методу конкретних ситуацій (кейсів), групової дискусії, проблемного навчання, проектної технології), консультації (колективні, індивідуальні, групові), а також реалізує різні форми поточного та підсумкового контролю (тестування, виконання практичних завдань, розв'язування географічних, фізичних, математичних та ін. задач, написання рефератів, звітів практики, письмові та усні заліки та екзамени, контрольні, курсові роботи).

Практичне навчання студентів за спеціальностями організоване згідно із Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженим наказом Міністерства освіти від 08.04.1993 р. №93 та внесеними змінами до нього від 20.12.1994 р. №351, Положенням про проведення практики студентів Івано-Франківського коледжу, навчальними планами, програмами практик і графіком навчального процесу.

Студенти, відповідно до навчальних планів, проходять різні види практик: навчальну, технологічну, виробничу, а також готують протягом навчання курсові роботи. Практика проводиться на туристичних базах області. Під час практики студенти виконують завдання з різних напрямів відповідно до спеціальності, науково-дослідну роботу, проводять дослідження результатів власних курсових робіт.

І. ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Курс	Вересень				Жовтень				Листопад				Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень				Серпень									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52		
I	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	К	К	К	К	К	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	С	С	С	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К		
II	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	К	С	С	С	К	К	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Н	Н	Н	С	С	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	
III	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	К	С	С	С	К	К	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Н	Н	Н	С	С	С	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К
IV	П	П	П	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	К	С	С	С	К	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	С	С	П	П	П	Дп	Дп	Дп	Дп	Дп										

ПОЗНАЧЕННЯ: Т – теоретичне навчання; С – екзаменаційна сесія; Н - навчальна практика; П – практика; К – канікули; Дп – дипломне проектування

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	Екзаменаційна сесія	Практика		Дипломне проектування	Канікули	Разом
			навчальна	технологічна, виробнича			
I	35	3				14	52
II	33	4	3			12	52
III	33	5	3			11	52
IV	21	5		3, 3	5	2	43
Разом	122	17	6	6	5	39	199

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні
<i>Навчальна практика</i>		
Навчальна практика	4,6	3, 3
<i>Технологічна практика</i>		
Технологічна практика	7	3
<i>Переддипломна практика</i>		
Переддипломна виробнича практика	8	3

IV. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Форма державної атестації (екзамен, дипломний проект)	Семестр
Дипломний проект	8

№	Назва дисципліни	Розподіл за семестрами					Кількість годин					Розподіл за семестрами							
		екзамени	заліки	курсів проекти	національні кредити	кредити ECTS	Всього	самостійна робота	аудиторні	лекції	семінарські, практичні (уроки)	I курс		II курс		III курс		IV курс	
												семестр							
												1	2	3	4	5	6	7	8
												кількість навчальних тижнів							
												17	18	17	16	17	16	14	11
												кількість годин на тиждень							
1	Цикл загальноосвітніх дисциплін																		
ГСН1.01	Українська мова	ДПА4					140	20	120		120	2	2	2	1				
ГСН1.02	Українська література		4				210	38	172		172	4	3	2	1				
ГСН1.03	Світова література		3				104	17	87		87	2	2	1					
ГСН1.04	**Іноземна мова						160	24	136		136	2	2	2	2				
ГСН1.05	**Історія України	ДПА2					80	10	70		70	2	2						
ГСН1.06	Всесвітня історія		2				104	34	70		70	2	2						
	Громадянська освіта:																		
	*Правознавство																		
	*Економіка																		
ГСН1.07	Людина і світ		3				34		34		34			2					
	*Художня культура																		
ГСН1.08	Математика		4				280	59	221		221	4	3	3	3				
ГСН1.09	Фізика		2				140	17	123		123	3	4						
ГСН1.10	Астрономія		3				34		34		34			2					
ГСН1.11	Біологія		2				122	17	105		105	3	3						
ГСН1.12	Географія	ДПА2					52	16	36		36		2						
ГСН1.13	Хімія		2				70		70		70	2	2						
	*Екологія																		
	*Технологія																		
ГСН1.14	**Інформатика		2				80	10	70		70	2	2						
ГСН1.15	**Фізична культура		2,4				160	24	136		136	2	2	2	2				
ГСН1.16	Захист Вітчизни (Медико-санітарна підготовка)		2				70		70		70	2	2						
	Всього за циклом загальноосвітньої підготовки				34,10	51,10	1840	286	1554		1554								
2	Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки																		
ГСН2.01	**Історія України		3		1,00	1,50	54	20	34	16	18			2					
ГСН2.02	Українська мова (за професійним спрямуванням)	5			1,00	1,50	54	20	34	16	18					2			
ГСН2.03	*Культурологія		3		1,00	1,50	54	20	34		34			2					
ГСН2.04	Основи філософських знань (філософія та релігієзнавство)	6			1,50	2,25	81	49	32	16	16						2		
ГСН2.05	*Основи економічної теорії		3		1,00	1,50	54	20	34		34			2					
ГСН2.06	*Основи правознавства		3		1,00	1,50	54	20	34		34			2					
ГСН2.07	Соціологія		8		1,00	1,50	54	32	22	10	12								2
ГСН2.08	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)		7		4,00	6,00	216	122	94		94					2	2	2	
ГСН2.09	Фізичне виховання		6,7		3,00	4,50	162	68	94		94					2	2	2	
	Всього за циклом гуманітарної та соціально-економічної підготовки				14,50	21,75	783	371	412	58	354								

№	Назва дисципліни	Розподіл за семестрами					Кількість годин					Розподіл за семестрами							
		екзамени	заліки	курсів проекти	національні кредити	кредити ECTS	Всього	самостійна робота	аудиторні	лекції	семінарські, практичні (уроки)	I курс		II курс		III курс		IV курс	
												семестр							
												1	2	3	4	5	6	7	8
												кількість навчальних тижнів							
												17	18	17	16	17	16	14	11
												кількість годин на тиждень							
3	Цикл природничо-наукової підготовки																		
ГСН3.01	Історія мистецтва	2			2,00	3,00	108	38	70	34	36	2	2						
ГСН3.02	Основи теорії дизайну		3		1,00	1,50	54	20	34	16	18			2					
ГСН3.03	Основи композиції	3			1,50	2,25	81	47	34	8	26			2					
ГСН3.04	Кольорознавство		4		1,00	1,50	54	22	32	8	24				2				
ГСН3.05	Основи пластичної анатомії		4		1,00	1,50	54	22	32	16	16				2				
ГСН3.06	Основи креслення і нарисної геометрії		2		2,00	3,00	108	56	52	8	44	2	1						
ГСН3.07	**Основи інформатики та комп'ютерної техніки		4		1,00	1,50	54	22	32		32				2				
ГСН3.08	Охорона праці	7			1,00	1,50	54	26	28	14	14							2	
ГСН3.09	Безпека життєдіяльності		6		1,00	1,50	54	22	32	16	16						2		
ГСН3.10	*Основи екології		4		1,00	1,50	54	22	32		32				2				
ГСН3.11	Основи психології		6		1,00	1,50	54	22	32	16	16						2		
ГСН3.12	Етика ділового спілкування		6		1,00	1,50	54	22	32	16	16						2		
ГСН3.13	Економіка та організація діяльності		5		1,00	1,50	54	20	34	16	18					2			
	Всього за циклом природничо-наукової підготовки				15,50	23,25	837	361	476	168	308								
4	Цикл професійної та практичної підготовки																		
ГСН4.01	Рисунок	4			6,00	9,00	324	188	136		136	2	2	2	2				
ГСН4.02	Живопис	6			4,50	6,75	243	111	132		132			2	2	2	2		
ГСН4.03	Композиційна організація форми	5			2,00	3,00	108	42	66	32	34				2	2			
ГСН4.04	Основи проектної графіки		6		2,00	3,00	108	42	66		66					2	2		
ГСН4.05	Матеріалознавство	3			1,00	1,50	54	20	34	16	18			2					
ГСН4.06	Технологія процесу	7			1,00	1,50	54	26	28	14	14							2	
ГСН4.07	Основи формоутворення та конструювання		7		1,00	1,50	54	26	28	14	14							2	
ГСН4.08	Макетування та робота в матеріалі		8		1,00	1,50	54	32	22		22								2
ГСН4.09	Художнє проектування			6	3,00	4,50	162	96	66		66					2	2		
ГСН4.10	Комп'ютерне проектування		8		1,50	2,25	81	31	50		50							2	2
ГСН4.11	Навчальна практика				6,00	9,00	324	324											
ГСН4.12	Технологічна практика				3,00	4,50	162	162											
ГСН4.13	Переддипломна виробнича практика				3,00	4,50	162	162											
ГСН4.14	Дипломне проектування				5,00	7,50	270	270											
	Всього за циклом професійної та практичної підготовки				40,00	60,00	2160	1532	628	76	552								
	Варіативна частина																		
ГСВ1.01	*Вступ до спеціальності		3		1,00	1,50	54	20	34		34			2					
ГСВ1.02	Історія декоративно-прикладного мистецтва	5			2,00	3,00	108	59	49	24	25				2	1			
ГСВ1.03	Основи іконографії		7		1,50	2,25	81	53	28	14	14							2	
ГСВ1.04	Ергономіка		4		1,00	1,50	54	22	32	16	16				2				
ГСВ1.05	Менеджмент соціально-культурної сфери		8		1,00	1,50	54	32	22	10	12								2
ГСВ1.06	Шрифти		4		2,00	3,00	108	42	66	32	34				2	2			

№	Назва дисципліни	Розподіл за семестрами					Кількість годин					Розподіл за семестрами							
		екзамени	заліки	курсів проекти	національні кредити	кредити ECTS	Всього	самостійна робота	аудиторні	лекції	семінарські, практичні (уроки)	I курс		II курс		III курс		IV курс	
												семестр							
												1	2	3	4	5	6	7	8
												кількість навчальних тижнів							
												17	18	17	16	17	16	14	11
												кількість годин на тиждень							
ГСВ1.07	Декор і орнамент		5		1,50	2,25	81	32	49	24	25				2	1			
ГСВ1.08	Спеціалізований рисунок	8			4,00	6,00	216	100	116		116				2	2	2	2	
ГСВ1.09	Спеціалізований живопис	8			4,00	6,00	216	116	100		100							4	4
ГСВ1.10	Проектування в дизайні	7			4,00	6,00	216	90	126		126			2	2	2	2		
ГСВ1.11	Синтез творів мистецтва в дизайні	7			4,00	6,00	216	90	126		126			2	2	2	2		
ГСВ1.12	Робота в матеріалі	8			6,00	9,00	324	176	148		148			2	2	2	2	2	2
ГСВ1.13	Курсовий проект			6	1,00	1,50	54	54											
	Всього за варіативною частиною				33,00	49,50	1782	886	896	120	776								
	Цикл дисциплін спеціалізації "Дизайн стилю і візажу"																		
ГСВ2.1	Візажна справа	8		7	5,00	7,50	270	132	138	68	70					2	2	2	4
ГСВ2.2	Косметологія		8		4,00	6,00	216	100	116	58	58					2	2	2	2
ГСВ2.3	Стилістика	6			2,00	3,00	108	42	66	32	34					2	2		
ГСВ2.4	Матеріалознавство у дизайні стилю і візажу		8		2,00	3,00	108	64	44	22	22								4
ГСВ2.5	Санітарія та гігієна у візажній справі		8		1,00	1,50	54	32	22	10	12								2
ГСВ2.6	Основи анатомії та фізіології шкіри		7		1,00	1,50	54	26	28	14	14							2	
ГСВ2.7	Історія макіяжу, зачіски та костюму		8		1,00	1,50	54	32	22	10	12								2
	Курсовий проект зі спеціалізації			7	1,00	1,50	54	54											
	Всього за цикл навчальних дисциплін спеціалізації				17,00	25,50	918	482	436	214	222								
	Цикл дисципліни спеціалізації "Дизайн середовища"																		
ГСВ3.1	Комп'ютерна графіка проектування дизайну середовища	8		7	5,00	7,50	270	132	138	68	70					2	2	2	4
ГСВ3.2	Ландшафтний дизайн		8		4,00	6,00	216	100	116	58	58					2	2	2	2
ГСВ3.3	Основи архітектури	6			2,00	3,00	108	42	66	32	34					2	2		
ГСВ3.4	Основи проектування інтер'єру		8		2,00	3,00	108	64	44	22	22								4
ГСВ3.5	Малі архітектурні форми		8		1,00	1,50	54	32	22	10	12								2
ГСВ3.6	Методика дизайну		7		1,00	1,50	54	26	28	14	14							2	
ГСВ3.7	Прикладна перспектива		8		1,00	1,50	54	32	22	10	12								2
	Курсовий проект зі спеціалізації			7	1,00	1,50	54	54											
	Всього за цикл навчальних дисциплін спеціалізації				17,00	25,50	918	482	436	214	222								
	Кількість годин навчальних дисциплін				137,10	205,60	8320	3918	4402	636	3766	38	38	38	37	32	32	32	30
	Кількість екзамнів	21											3	2	2	3	3	4	4
	Кількість заліків		37										8	8	7	2	5	1	6
	Кількість курсових робіт			2												1	1		
	ВСЬОГО				137,10	205,60	8320	3918	4402	636	3766								

№	Назва дисципліни	Розподіл за семестрами					Кількість годин					Розподіл за семестрами							
		екзамени	заліки	курсів проекти	національні кредити	кредити ECTS	Всього	самостійна робота	аудиторні	лекції	семінарські, практичні (уроки)	I курс		II курс		III курс		IV курс	
												семестр							
												1	2	3	4	5	6	7	8
												кількість навчальних тижнів							
												17	18	17	16	17	16	14	11
												кількість годин на тиждень							

Директор Івано-Франківського коледжу Державного вищого навчального закладу
 "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"

Ю.М. Москаленко

7. АНОТАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Навчальна дисципліна: Основи креслення і нарисної геометрії

Навчальна дисципліна охоплює вивчення основ нарисної геометрії геометричного і проєкційного креслення, технічного малюнку. Курс, поєднуючи теоретичні знання і систему практичних вправ, є одним з професійно формуючих. Матеріал викладено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки 5.02020701 напряму підготовки спеціальності «дизайн». Дисципліна вивчається два семестри.

Викладання предмету «Основи креслення і нарисної геометрії» передбачає оволодіння студентами правилами читання і виконання креслень, нанесення розмірів, користування стандартами і довідковими матеріалами. В процесі виконання графічних завдань студенти поглиблюють свої знання про оформлення технічної документації, специфічні особливості і правила зображення предметів.

Мета курсу ознайомити студентів з основними правилами оформлення технічної документації.

Завдання курсу – дати теоретичну основу графічних зображень, розвинути просторову уяву, удосконалити навички геометричних побудов, виконання креслень у відповідності із загальними правилами і стандартами.

Навчальна дисципліна: Вступ до спеціальності

Навчальна дисципліна ознайомлює з специфікою дизайнерської професії і охоплює питання соціальних основ і сучасних задач дизайну. Курс, поєднуючи теоретичні знання і практичні завдання, є одним з професійно формуючих. Матеріал викладено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки 5.02020701 напряму підготовки спеціальності «дизайн». Дисципліна вивчається один семестр.

Викладання предмету «Вступ до спеціальності» передбачає ознайомлення з історією зародження дизайну, функціональними, конструктивними, естетичними аспектами проектування, освоєння термінології, вміння користування довідковими матеріалами. В процесі виконання графічних завдань студенти поглиблюють свої знання про оформлення технічної документації.

Мета курсу ознайомити студентів з основами проектування, з особливостями оформлення технічної документації.

Завдання курсу – дати основу для розуміння специфіки і завдань проектної діяльності, удосконалити графічні навички і художньо-практичні вміння.

Навчальна дисципліна: Шрифти

Навчальна дисципліна охоплює вивчення основ мистецтва шрифту. Курс, поєднуючи теоретичні знання і систему практичних вправ, є одним з професійно формуючих. Матеріал викладено відповідно до освітньо-

професійної програми підготовки 5.02020701 напряму підготовки спеціальності «дизайн». Дисципліна вивчається два семестри.

Викладання предмету «Шрифти» передбачає оволодіння студентами правилами виконання різних видів шрифтів і шрифтових композицій. В процесі виконання графічних завдань студенти поглиблюють свої знання про виконання різних видів шрифтів, застосування їх в різних обставинах.

Мета курсу ознайомити студентів з основними правилами виконання і використання різних видів шрифтів.

Завдання курсу – дати теоретичну основу мистецтва шрифту, удосконалити навички виконання різних видів шрифтів, виконання шрифтових композицій.

*Навчальна дисципліна: **Ергономіка***

Останнім часом ергономічність та естетичність стали невід'ємними атрибутами конкурентоспроможного товару, тому в розробці нових чи вдосконаленні існуючих виробів дедалі більше уваги приділяється їх дизайну, зокрема найактуальніше це для машинобудування і зовнішнього середовища як елементів системи «людина – машина – середовище». Ергономіка займається комплексним вивченням і проектуванням трудової діяльності з метою оптимізації знарядь, умов і процесу праці, а також професійної майстерності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є трудова діяльність, а об'єктом дослідження – системи «людина – колектив – машина – середовище – соціум – культура – природа». Цю систему часто називають «ергономічною системою».

Метою викладання навчальної дисципліни є покращення предметного середовища людини, оволодіння студентами навичками створення дизайн-проектів з урахуванням сучасних екологічних, економічних, естетичних вимог, аналізування та виконання ергономічних вимог до результатів професійної діяльності й комфортне використання об'єктів предметної діяльності.

Вивчається протягом 4 семестру, 2 год в тиждень. Завершується заліком.

*Навчальна дисципліна: **Живопис***

Викладання дисципліни «живопис» передбачає оволодіння студентами навичками різних живописних технік, вміння відобразити будь-які об'єкти, предмети живої та неживої природи, архітектурні споруди, портрети тощо. Під час виконання практичних, самостійних завдань студенти набувають знань про основи композиції, колориту, колірної гармонії, особливості будови й формотворення предметів та об'єктів, працюють з натури в аудиторії та на природі, вивчають конкретні мистецькі пам'ятки, знайомляться з творчістю провідних живописців різних епох.

Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння студентами різними живописними техніками, зокрема технологією акварельного,

гуашевого, акрилового, олійного живопису, вдосконалення знань з кольорознавства, композиції, при зображенні об'єктів у різних живописних жанрах, зокрема, натюрморту, пейзажу, портрету, монументального та декоративного живопису

Основне *завдання* курсу дисципліни полягає в практичному оволодінні студентами живописом, як колористичною мовою образотворчого мистецтва. Для цього пропонується лекційний курс, необхідний обсяг практичних аудиторних завдань, завдань для самостійної роботи студентів під керівництвом викладача та завдань для домашньої роботи. Запропонована програма курсу укладена на основі навчального плану для спеціальності «Дизайн», для освітньо-кваліфікаційного рівня: молодший спеціаліст.

Завдання у програмі укладені за принципом «від простого до складного», зі збільшенням, на старших курсах, як формату зображення, так і діапазону живописних матеріалів, рекомендовано тип освітлення та живописне тло до завдань, також пропонується список рекомендованої літератури. Обов'язковими є кафедральні огляди студентських робіт з живопису.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 243 години, 4 кредитів ЄКТС.

Викладається протягом 3,4, 5, 6 семестру, завершується екзаменом.

Навчальна дисципліна: Історія мистецтва

Викладання дисципліни «Історія мистецтва» передбачає вивчення студентами мистецтва Стародавнього світу, Середньовіччя та мистецтва Нового часу (епоха Відродження, європейське мистецтво XVII, XVIII і XIX ст.). Під час прослуховування лекцій та виконання практичних, самостійних і семінарських завдань студенти набувають знань про мистецькі явища людської цивілізації в минулому, пізнають конкретні мистецькі пам'ятки, знайомляться з творчістю провідних митців різних епох.

Метою викладання навчальної дисципліни є набуття студентами знань з історії і типології мистецтва, психології художньої творчості, стильових виявів; оволодіння спеціальною термінологією і методом мистецтвознавчого аналізу.

Основними *завданнями* дисципліни є: вивчити мистецькі пам'ятки світового та українського мистецтва на різних історичних етапах, простежити особливості розвитку національного мистецтва в контексті світової та європейської культури, розрізняти стилістичні напрямки та аналізувати мистецькі твори різних періодів та мистецьких шкіл

Викладається протягом 1, 2 семестру (2 год. в тиждень), завершується екзаменом.

Навчальна дисципліна: Історія української культури

Нині дедалі актуальнішою стає проблема самоідентифікації, приходить усвідомлення важливості вивчення власної історії та культури з метою збагачення духовного світу, розуміння процесів розвитку цивілізації та української нації, недопущення помилок, які відбувалися на різних історичних етапах в Україні, що призвело до болісних наслідків на початку другого десятиліття ХХІ століття. Виділення української художньої культури, як окремої частини курсу зумовлено необхідністю збереження національних пріоритетів освіти.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є культурологічні процеси та феномени, що визначили важливі риси національної культури, *об'єктом* – мистецькі пам'ятки, артефакти, літературні, музичні, філософські твори, створені на різних історичних етапах, а також творчість славетних українських майстрів у різних галузях культури та мистецтва.

Мета: вивчення історії української культури полягає в особистісному художньо-естетичному розвитку студентів, формуванні у них світоглядних орієнтацій і компетенцій у сфері художньої культури, вихованні потреби у творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні в процесі опанування цінностями української та зарубіжної культурно-мистецької спадщини.

Викладається протягом 2 семестру (2 год. в тиждень), завершується екзаменом.

Навчальна дисципліна: Матеріалознавство

Дисципліна знайомить студентів з основними принципами технології виробництва і технічними характеристиками матеріалів, можливостями застосування оздоблювальних, конструктивних, облицювальних, опоряджувальних матеріалів, знайомить з вимогами і нормативними документами для подальшого правильного складання проектної документації.

Мета. Підготовка спеціалістів дизайнерів по спеціалізації «Дизайн». Навчити основних принципів технології виробництва і технічних характеристик матеріалів, застосування оздоблювальних, конструктивних, облицювальних, опоряджувальних матеріалів та ознайомити з вимогами і нормативними документами для подальшого правильного складання проектної документації. Вміти застосовувати різноманітні матеріали в інтер'єрі та екстер'єрі, виготовленні різноманітних виробів.

Завдання. Основним завданням цієї дисципліни є ознайомлення з номенклатурою, властивостями та доцільними галузями застосування будівельних матеріалів і виробів, з урахуванням їх взаємозамінності, енергоощадності, екологічності, економічності та декоративності.

Дисципліна викладається у 3 семестрі (2 год. На тиждень), завершується екзаменом.

*Навчальна дисципліна: **Рисунок***

Підготовка висококваліфікованого фахівця дизайнера не можлива без ґрунтового оволодіння рисунком, який (основою образотворчої грамоти, одним з найважливіших навчальних предметів з поміж дисциплін професійного циклу. Рисунок, як навчальна дисципліна, має необмежені можливості для творчого розвитку студентів, формування їх естетичного смаку і художніх потреб. Водночас, рисунок – це самостійний вид образотворчого мистецтва з давніми традиціями та багатовіковою історією.

Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння студентами різними графічними техніками, зокрема технологією рисунку олівцем, вугіллям, тушшю та ін., вдосконалення знань з основ композиції, при зображенні об'єктів у різних жанрах, зокрема, натюрморту, пейзажу, портрету оволодіння лінією, штрихом, прямою як виражальними засобами

Завдання. Основне завдання курсу полягає в практичному оволодінні студентами рисунком, як графічною мовою образотворчого мистецтва. Для цього пропонується лекційний курс, необхідний обсяг практичних аудиторних завдань, завдань для самостійної роботи студентів під керівництвом викладача та завдань для домашньої роботи. Запропонована програма курсу укладена на основі навчального плану для спеціальності – «Дизайн», для освітньо-кваліфікаційного рівня: молодший спеціаліст.

Завдання у програмі укладені за принципом «від простого до складного», зі збільшенням, на старших курсах, як формату зображення, так і діапазону графічних матеріалів, рекомендовано тип освітлення та тло до завдань, також пропонується список рекомендованої літератури. Обов'язковими є кафедральні огляди студентських робіт.

*Навчальна дисципліна: **Основи теорії дизайну***

Робоча програма навчальної дисципліни висвітлює теми лекційного та практичного курсу, що розрахована на один семестр.

Теоретичний курс охоплює вивчення основних напрямків та принципів

історії та основ теорії дизайну. Матеріал сформовано від принципів формування предметного середовища людини до появи поняття дизайну, що розглядаються у взаємозв'язку з розвитком суспільства. Основу курсу складає вивчення дизайну в сучасному розумінні слова, та основних напрямків і засобів художньої виразності, технологій і нових матеріалів.

Мета курсу ознайомити студентів з основними етапами розвитку, провідними ідеями та становлення основ теорії дизайну.

Завдання курсу – всебічне вивчення питань дизайну в історичному аспекті, засвоєння позитивного досвіду попередніх періодів розвитку дизайну, що є проявом культури і мистецтва в цілому, володіння спеціальною термінологією і методом мистецтвознавчого аналізу.

Для ефективного засвоєння теорії в межах курсу передбачені практичні заняття, виконання контрольної роботи.

Форма підсумкового контролю – підсумкова оцінка.

Навчальна дисципліна: **Історія декоративно-прикладного мистецтва**

Робоча програма навчальної дисципліни висвітлює теми лекційного та практичного курсу, що розрахована на один семестр.

Теоретичний курс охоплює вивчення основних напрямків та принципів

історії декоративно-прикладного мистецтва. Матеріал сформовано від принципів формування предметного середовища людини до появи поняття декоративно-прикладного мистецтва, що розглядаються у взаємозв'язку з розвитком суспільства. Основу курсу складає вивчення декоративно-прикладного мистецтва в сучасному розумінні слова, та основних напрямків і засобів художньої виразності, технологій і технік виконання.

Теоретичні та практичні блоки робочої програми складені відповідно до програм напрямку «Дизайн», з максимальним узгодженням інших дисциплін навчального плану, що сприяє ефективному застосуванню при виконанні навчальних робіт.

Мета курсу ознайомити студентів з основними етапами розвитку художньої культури народу, зокрема декоративно-прикладним мистецтвом України його напрямками, призначенням та техніками виконання.

Завдання курсу – вивчення питань декоративно-прикладного мистецтва, володіння спеціальною термінологією і методом мистецтвознавчого аналізу. Для ефективного засвоєння теорії в межах курсу передбачені семінарські заняття.

Форма підсумкового контролю – підсумкова оцінка

Навчальна дисципліна: **Проектування в дизайні**

Робоча програма навчальної дисципліни висвітлює теми лекційного та практичного курсу, що розрахована на один семестр.

Теоретичний курс охоплює вивчення основних напрямків та принципів проектування в дизайні. Матеріал сформовано від принципів формування дизайн-проекту до основних етапів проектного процесу. Основу курсу складає вивчення проектування в сучасному розумінні слова, та основних напрямків і засобів художньої виразності, технологій і технік виконання, також види дизайнерських документів.

Мета курсу ознайомити студентів з основними етапами проектування в дизайні.

Завдання курсу – вивчення питань з проектування в дизайні, володіння спеціальною термінологією і методами проектної графіки.

Для ефективного засвоєння теорії в межах курсу передбачені практичні заняття.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: основи проектування в дизайні його види, техніки виконання і призначення. також види дизайнерських документів;

вміти: використовувати дані знання в практичних навиках і подальшому зростанню фахової майстерності.

Форма підсумкового контролю – підсумкова оцінка

Навчальна дисципліна: **Синтез творів мистецтва**

Робоча програма навчальної дисципліни висвітлює теми лекційного та практичного курсу, що розрахована на один семестр.

Теоретичний курс охоплює вивчення основних напрямків та принципів синтезу творів мистецтв історичних стилів також сучасного мистецтва й різних видів художньої практики.

Теоретичні та практичні блоки робочої програми складені відповідно до програм напрямку «Дизайн» з максимальним узгодженням інших дисциплін навчального плану, що сприяє ефективному застосуванню при виконанні навчальних робіт.

Мета ознайомити студентів з основними етапами розвитку, провідними ідеями та становлення синтезу в теорії мистецтва. На прикладі історичних стилів розглянути співвідношення й різноманітні формоутворення синтезу в предметно-просторовому середовищі. Ознайомити з основними напрямками та прийомами синтезу в сучасному мистецтві, акцентувати увагу на вплив народних традицій та регіональних особливостей у дизайні сучасних інтер'єрів та екстер'єрів.

Отримані знання сприятимуть практичним навикам та подальшому зростанню фахової майстерності.

Завдання надати базові знання, фахову термінологію та основні принципи поєднання творів мистецтва в предметному середовищі.

Форма підсумкового контролю – підсумкова оцінка

8. ФАХОВЕ СПРЯМУВАННЯ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО ФАХІВЦІВ

Компетенції соціально-особистісні:

- розвиток та підвищення інтелектуального рівня, необхідного для професійної діяльності;
- володіння креативним мисленням;
- володіння системним мисленням;
- вміння передбачати кінцевий результат та наполегливо досягати мети;
- знання критеріїв оцінки якості результатів діяльності;
- володіння комунікабельністю та адаптивністю;
- толерантно ставитися до думок, поглядів на різні аспекти та характеристики діяльності або(та) об'єкту предметної діяльності;
- розуміння необхідності бути критичним та самокритичним;
- розуміння сутності загальнолюдських проблем з питань збереження природних ресурсів та питань екології;
- розуміння та сприйняття норм ділової етики;
- розуміння необхідності та дотримання норм здорового способу життя.

Загальнонаукові компетенції:

- базові уяви про основи філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей;
- базові знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;
- базові знання фундаментальних розділів з основ антропології, з основ пластичної анатомії людини та ергономіки для використання в обраній професії;
- базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички роботи і використання програмних засобів в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси;
- базові знання фундаментальних наук, в обов'язі, необхідному для освоєння загально-професійних дисциплін;
- базові знання з нарисної геометрії та перспективи для освоєння загально-професійних та спеціально-професійних дисциплін;
- базові знання економіки та організації діяльності, управління виробничим процесом і уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;
- базові уявлення щодо ефективного використання положень нормативно-правових документів в особистій діяльності;

- володіння основними методами збереження здоров'я та працездатності виробничого персоналу.

Інструментальні компетенції:

- володіння письмовою й усною комунікацією рідною мовою;
- володіння іншою мовою (іншими мовами);
- навички роботи з комп'ютером, використання internet-ресурсів;
- навички збирання та аналізу інформації;
- навички управління інформацією.

Професійні компетенції:

Загально-професійні компетенції:

- базові уявлення про різноманітність об'єктів предмету діяльності;
- базові уявлення про історію мистецтв;
- розуміння композиційно-цілісного рішення об'єкту на основі емоційно-чуттєвого сприйняття об'ємно-просторової форми;
- володіння методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації предмету діяльності;
- сучасні уявлення про принципи структурної й функціональної організації об'єктів предмету діяльності;
- застосування основних методів аналізу й оцінки стану об'єкту предметів діяльності;
- сучасні уявлення про принципи формоутворення об'єктів предмету діяльності;
- застосування сучасних експериментальних методів роботи з об'єктами предмету діяльності в лабораторних та виробничих умовах;
- базові уявлення про основні закономірності й сучасні досягнення в основах теорій та методології дизайну;
- базові уявлення про закономірності загального і індивідуального рішення об'єктів предмету діяльності;
- базові уявлення про основи загальної, системної й прикладної екології, принципи оптимального природокористування й охорони природи, розуміння соціальних і екологічних наслідків своєї професійної діяльності, планування і реалізація відповідних заходів;
- практичне й оперативне застосування знань, вмінь до конкретних професійних ситуацій;
- знання правових основ і законодавства України в галузі охорони природи;
- виконання робіт відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці;
- базові знання економіки та організації діяльності, управління виробничим процесом і уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;
- володіння навичками ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, навички роботи в команді;
- базові знання з комп'ютерної графіки;

- виконання аналізу та проведення демонстрацій остаточних варіантів дизайнерських розробок об'єктів предметів діяльності;
- впровадження безпечних технологій, вибір оптимальних умов і режимів праці, проектування та організація робочих місць на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці;
- володіння основними методами збереження здоров'я та працездатності виробничого персоналу.

Спеціалізовано-професійні компетенції:

- застосовування професійно-профільованих знань в дизайнерській діяльності за видами робіт;
- використання технологічних стандартів та нормативних документів для практичного виконання дизайнерських розробок;
- знання основних шляхів пошуку композиційно-цілісного рішення об'єктів предмету діяльності за видами робіт;
- використовування навичок рисунку та живопису для освоєння теоретичних основ і практичного виконання дизайнерських розробок;
- використовування професійно-профільованих знань з розвитку тенденцій в дизайні під час проектувальної діяльності;
- використовування професійно-профільованих знань та практичних навичок з рисунку, живопису, кольорознавства, нарисної геометрії для створення дизайнерських проектів;
- використовування професійно-профільованих знань та практичних навичок з ескізної та технічної проектної графіки для створення дизайнерських проектів;
- використовування теоретичних знань та практичних навичок для оволодіння методами виконання дизайнерських робіт;
- використовування професійно-профільованих знань і практичних навичок з композиційної організації форми;
- використовування теоретичних знань та практичних умінь з формоутворення, конструювання та технології виконання дизайнерських розробок;
- використовування професійно-профільованих знань і практичних навичок з матеріалознавства для виконання дизайнерських проектів;
- використовування професійно-профільованих знань і практичних навичок щодо застосування обладнання, устаткування для виконання дизайнерських проектів;
- використовування професійно-профільованих знань і навичок з оформлення документації всіх етапів художнього проектування об'єктів предмету діяльності за видами робіт;
- використовування професійно-профільованих знань та навичок при макетуванні та виконанні робіт в матеріалі;
- використовування знань, умінь і навичок змісту спеціалізованих професійних дисциплін в процесі рішенні практичних завдань;
- використовування професійно-профільованих знань й умінь в практичному ;

- використанні комп'ютерних технологій в галузі професійної діяльності.

9. ГЛОСАРІЙ ТЕРМІНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Абстракціонізм – (безпредметне мистецтво) художній світогляд, у якому декларується відмова від відображення фігуративів.

Авангардизм – загальна назва напрямів нової культури з прагненням до новаторства не лише у художній мові, а й передусім у сфері прагматики (реалізація «художньої анти поведінки»).

Артефакт – створене людиною, суспільством, продукт культури.

Архетип – прообраз, прототип, первісна форма споконвічних уявлень про світ, що знаходять своє вираження в міфах, віруваннях, снах, творах мистецтва.

Бароко – художній світогляд, що відображає динамізм світомоделі і внутрішню суперечливість людини. Хронологічно бароко слідує за Ренесансом, йому спадкує класицизм. Бароко – це стиль у живописі, скульптурі, музиці, літературі та архітектурі кінця XVI–VIII ст. Він висловлює бажання насолоджуватись дарунками життя, мистецтва і природи.

Братства – національно-релігійні громадські організації українських (русинських) і білоруських (литовських) православних міщан у XVI–XVIII ст.

Відродження (Ренесанс) – культурно-філософський рух кінця Середньовіччя – початку Нового часу, що ґрунтувався на ідеалах гуманізму та орієнтувався на спадщину античності.

Гармонія – зв'язок, порядок; лад; злагодженість, відповідність, стрункість.

Герменевтика – мистецтво і вчення про способи тлумачення текстів.

Глобальні проблеми людства – комплекс проблем і ситуацій, що зачіпають життєві інтереси всіх народів світу і вимагають для свого розв'язання колективних зусиль світової громадськості (екологічні проблеми, гонка озброєнь, хвороби тощо). Глобальні проблеми людства стосуються як поверхні землі, так і Світового океану, атмосфери планети, навколоземного космічного простору.

Готика – це художній стиль, що виявився завершальним етапом у розвитку середніх століть культури країн Західної Європи (між серединою XII і XVI століть).

Графіка – вид образотворчого мистецтва, де визначальним засобом є лінія та пляма. Має багато різновидів у залежності від техніки, яка застосовується.

Гуманізм – це світогляд, у центрі якого знаходиться ідея людини як вищої цінності; виникло як філософська течія в епоху Відродження.

Декаданс – загальна назва кризових явищ у мистецтві і культурі кінця XIX – початку XX століть.

Декоративно-прикладне мистецтво – вид мистецтва, що поєднує як естетичні так і утилітарні якості.

Дизайн – розділ знань, покликаний зробити середовище комфортним та естетичним.

Екзистенціалізм – філософський світогляд, який утверджує унікальність існування світу людської суб'єктивності.

Експресіонізм – художній світогляд, який відобразив ситуацію безвихідності самотньої людини у ворожому їй світі.

Елітарна культура – культура, що ґрунтується на існуванні специфічних форм мистецтва, зрозумілих лише невеликій групі людей, які мають досить високий інтелектуальний рівень, відповідні духовні запити, особливу художню сприйнятливість.

Ергономіка – наука яка комплексно вивчає особливості виробничої діяльності людини в системі «людина-техніка-довкілля» з метою забезпечення її ефективності, безпеки та комфорту. Сформувалася у США у 1920-х роках на межі психології, фізіології, гігієни, біомеханіки, антропології та низки технічних наук у зв'язку з ускладненням техніки, якою повинна керувати людина. Наука, що вивчає людину в умовах її діяльності на сучасному виробництві, насиченому машинами.

Етимологія – розділ знань, який вивчає походження слів мови.

Етногенез – процес утворення етнічної спільності, походження народів на базі різних етнічних компонентів.

Етнос – група людей, об'єднаних спільними ознаками: об'єктивними або суб'єктивними. Різні напрями в етнології включають в ці ознаки походження, мову, культуру, територію проживання.

Епос – розповідь про події минулого, побудована за принципом гіперболізації.

Есхатологія – філософсько-релігійні уявлення про долю світу і людини, про конечність існування світу.

Живопис – вид образотворчого мистецтва, де основним засобом виразності виступають колір та фарба.

Знак – матеріальний предмет, явище, подія, які виступають представником іншого предмета і використовуються для збереження і передачі інформації.

Ідентифікація (від лат. *identicus* – тотожний і *facio* – роблю) – це процес неусвідомлюваного ототожнення себе з іншим суб'єктом, твариною, предметом, групою, взірцем, ідеалом, організацією, соціальним інститутом.

Іконопис – від релігійного мистецтва.

Імпресіонізм – художній світогляд, орієнтований на суб'єктивне відображення миттєвостей буття, заснований на принципі безпосередньої фіксації вражень, спостережень, співпереживань. Проявив себе у живописі, а також в літературі та музиці, виник у 1860-х роках та остаточно сформувалася у другій половині XIX століття у Франції.

Інтеграція (від лат. *Integrum* – ціле, *integration* – відновлення). Це процес поєднання, взаємопроникнення будь-яких елементів (частин) в одне ціле. Процес взаємозближення і утворення взаємозв'язків. А також

інтеграція може виступати в якості процесу згуртування, об'єднання політичних, економічних, державних і громадських структур у рамках регіону, країни, світу.

Ірраціональний – той, що перебуває за межею розуму, алогічний.

Калокагатія – естетичний ідеал гармонії духовного і фізичного в людини.

Канон – сукупність правил, яка визначає ідеальність образу.

Класицизм – художній світогляд, який моделює раціональний образ світу.

Контркультура – в широкому значенні напрям розвитку культури, який активно протистоїть «офіційній» традиційній культурі, будь-які форми девіантної поведінки. У такому розумінні контркультура зближається з поняттям альтернативної культури.

Концептуалізм – художній світогляд, в якому дійсність замінюється її вербалізованою концепцією.

Концептуальне мистецтво – мистецький рух постмодернізму, що склався в кінці 1960-х років під впливом дадаїстів, майстрів поп-арту й мінімального мистецтва. Концептуалісти ставлять своїм завданням перехід мистецтва від виконання художніх творів до вільних, від матеріального втілення «художніх ідей», (тобто концептів – загальних уявлень). Творчість осмислюється концептуалістами як близький за духом хеппенінгу, але статично зафіксований процес залучення глядача в «гру ідей». Це оформляється у вигляді графіків, діаграм, схем, цифр, формул, написів тощо.

Концепція – система поглядів на ті чи інші явища, процеси; спосіб розуміння, трактування певних явищ, подій; ідея певної теорії.

Культура – це специфічний спосіб організації та розвитку людської життєдіяльності, представлений продуктами матеріальної й духовної праці, системою соціальних норм й настанов, духовними цінностями, сукупністю відносин людей з природою, між собою та ставленням до власної особистості, це система життєвих орієнтацій суб'єкта.

Культурологія – це наука, яка вивчає закономірності виникнення, розвитку та функціонування культури; досліджує становлення духовного світу особистості, творчі досягнення людства, діяльність соціальних інститутів, що здійснюють процес культурної спадкоємності.

Ман'єризм – від *maniera* – «манера», «стиль», буквально – примхливість, химерність, штучність) – течія в європейському мистецтві та архітектурі XVI століття, що відобразила кризу гуманістичної культури Відродження.

Маргінальність – поняття, яке традиційно використовується в соціальній філософії і соціології для аналізу пограничного становища особистості щодо будь-якої соціальної общини, що накладає при цьому певний відбиток на її психіку і образ життя.

Масова культура (або поп-культура, популярна культура) – культура, яка популярна та переважна серед широких верств населення в даному

суспільстві, переважно комерційно успішна та елементи якої знаходяться повсюди: в кулінарії, одязі, споживанні, засобах масової інформації, в розвагах (наприклад, у спорті і літературі) – контрастуючи з «елітною культурою».

Мініатюри – невеличкий за обсягом твір у рукописах, книгах, на полотні тощо.

Мозаїка – це орнаментальні композиції, виконані з природних елементів, емальних, керамічних плиток.

Модерн – художній світогляд, який тяжіє до естетизації навколишнього середовища.

Модернізм – термін мистецтва, що використовується для виниклих на початку XX століття спроб порвати з художніми традиціями XIX століття; заснований на концепції домінування форми на протизагу змісту. Сукупність напрямків, де використовують авангардні (новаторські) прийоми.

Морфологія – наука про види, морфологія мистецтва включає такі види: живопис, скульптура, графіка, архітектура, декоративно-ужиткове мистецтво тощо.

Національна ідея – акумулятор прогресивних національних програм, політичних ідей, гасел, цінностей, рушій національного прогресу, основа національно-визвольних рухів, національної самосуверенізації.

Національна ідея становить платформу національної ідеології, визначає теоретичні засади національної свідомості.

Ордер в архітектурі – тип архітектурної композиції, що заснований на художній переробці стовбно-балочної конструкції і має визначені склад, форму і взаєморозташування елементів.

Пантеїзм – вірування чи вчення, яке представляє природний світ, включаючи людину, частиною божества.

Пластичність – домінанта тілесної, об'ємної форми в культурній традиції.

Поп-арт (англ. pop art, скорочено від popular art – популярне мистецтво) – неоавангардистський напрям у 60-х рр. XX ст., що на протизагу абстрактному мистецтву має предметний характер. Митці цього напрямку використовують у своїх композиціях побутові предмети, промислові відходи тощо.

Постімпресіонізм – художній світогляд, орієнтований на створення міфопоетичної моделі світу з відображенням її філософських і символічних начал буття.

Постмодернізм – світоглядно-мистецький напрям, що в останні десятиліття XX століття приходить на зміну модернізму. Цей напрям – продукт постіндустріальної епохи, епохи розпаду цілісного погляду на світ, руйнування систем – світоглядно-філософських, економічних, політичних.

Просвітництво – це широка ідейна течія, яка відображала антифеодальний, антиабсолютистський настрій освіченої частини населення у другій половині XVII – XVIII століття. Представники цієї течії:

вчені, філософи, письменники, вважали метою суспільства людське щастя, шлях, до якого переустрій суспільства відповідно до принципів, продиктованих розумом, були прихильниками теорії природного права.

Рационалізм – філософська точка зору, яка наголошує першість і компетентність розуму (логічного ходу міркування) у пошуках правди. В історії філософії раціоналізм протиставляється емпіризму – філософській установці, яка кладе в основу пошуків істини досвід.

Реалізм – художній світогляд, що відображає життя у формах самого життя. У мистецтві й літературі реалізм прагне до найдокладнішого опису спостережених явищ, без ідеалізації. Проте поняття реалізм дуже широке: реалістичним можна назвати монументальне єгипетське мистецтво, але реалістами є й митці, які з фотографічною точністю копіюють природу. Популярність реалізму зумовлена загальною доступністю і зрозумілістю його мистецьких засобів, тому його тенденції в українському мистецтві проявлялися за кожної доби, і як стиль він актуальний понині.

Романіка – художнє світобачення, в якому представлена ідея гріховності світу й малості людини в ньому.

Романтизм – художній світогляд, що відображає конфлікт між універсумом і несумісним з ним ідеалом абсолютної свободи особистості.

Характерними ознаками романтизму є заперечення раціоналізму, відмова від суворої нормативності в художній творчості, культ почуттів людини.

Сакральне – священне, протиставлене мирському, світу. Сакралізація – наділення предметів, об'єктів, процесів та іншого священним змістом, пов'язаним з особливим проявом Божественної волі. Сакральне – це те, що йде безпосередньо від Бога, передає частинку Божественної сутності. Сакральне розкривається у процесі освячення, а саме таким є церемоніальна процедура, в ході якої прості мирські дії виявляють прихований Божественний сенс або задум.

Секуляризація – це процес змін у взаємовідносинах релігії з суспільством у напрямі звільнення від релігійного впливу. Також перетворення церковної власності на державну власність.

Семіотика – загальна система знакових систем. Наука про знаки.

Символ – знак, в якому виявляється дієва присутність означуваного ним змісту.

Символізм – художній світогляд, орієнтований на відображення загального, абсолютного через образи конкретної реальності, переплавлені суб'єктивною свідомістю автора.

Симулякр – ключове поняття постмодерністської естетики, яке замінило художній образ; знак відсутності дійсності, правдоподібна подoba, симуляція, що не має за собою реальності.

Синкретичність – поєднання або злиття несумісних і напорівнюваних образів мислення та поглядів.

Скульптура – вид пластичного мистецтва, де об'єкти створюються з різних природних чи штучних матеріалів і мають фізично випуклі форми.

Соціалістичний реалізм (скорочено соцреалізм) – термін, що закріпився у радянському мистецтвознавстві на окреслення художнього методу літератури і мистецтва. Соціалістичний реалізм був єдиним офіційно дозволеним в СРСР «творчим методом» літератури і мистецтва.

Станкові твори – рід живопису, твори якого мають самостійне значення і сприймаються незалежно від оточення. Буквально – живопис, створений на станку (мольберті).

Субкультура – це спільність людей, чії переконання, погляди на життя і поведінку відмінні від загальноприйнятих або просто приховані від широкої публіки, що відрізняє їх від ширшого поняття культури, відгалуженням якої вони є.

Сюрреалізм – художній світогляд, який абсолютизує сферу підсвідомого.

Табу – сукупність заборон у сакралізованій системі цінностей.

Традиційне суспільство – суспільство, культура якого орієнтована на сакральні ідеї, на культ предків, на домінування ірраціональних цінностей.

Універсалії культури – історично зумовлена система понять осмислення світобудови, яка зберігає найбільш загальні уявлення про світ та місце людини в ньому.

Фольклор (усна народна творчість) – художня колективна літературна і музична творча діяльність народу, яка засобами мови зберегла знання про життя і природу, давні культи і вірування, а також відбиток світу думок, уявлень, почуттів і переживань, народнопоетичної фантазії.

Фреска – живопис на вологій штукатурці, одна із технік настінного малярства, протилежна до «а секко» (розпис по сухому).

Хронотоп – єдність просторових і часових параметрів.

Цивілізація – поняття, введене у науковий словник французьким просвітником Мірабо у 1756 року. Під цим визначенням французькі просвітники мали на увазі суспільство, засноване на засадах розуму та справедливості. У сучасному значенні – це людська спільнота, яка впродовж певного періоду часу (процес зародження, розвиток, загибель чи перетворення цивілізації) має стійкі особливі риси в соціально-політичній організації, економіці та культурі (науці, технологіях, мистецтві тощо), спільні духовні цінності та ідеали, ментальність (світогляд).

Язичництво – це загальне позначення дохристиянських політеїстичних (багатобожних) релігій на відміну від монотеї.